Lietas Nr. C29793813
Lietas arhīva Nr. C-1670-15/17

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Rīgā, 2015.gada 26.februārī

Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesa, tiesnese Jolanta Zaškina, ar tiesas sēdes sekretāri Ilvu Rudovsku, tulci Taisiju Rogožkinu, piedaloties prasītājas pārstāvei /pers. A/, izskatīja civillietu AS "Citadele banka" prasībā pret /pers. B/ un /pers. C/ par parāda piedziņu un

konstatēja

AS "Citadele banka" cēlusi tiesā prasību, kurā lūdz piedzīt no /pers. B/, bet piedziņas pilnīgas vai daļējas neiespējamības gadījumā, no /pers. C/ neatmaksāto aizdevumu 29414,05 *euro*, procentus par aizdevuma lietošanu 512,65 *euro*, līgumsodu 99,75 *euro* un likumiskos procentus 210,80 *euro* sakarā ar AS "Parex banka" un atbildētāja starpā 2005.gada 30.novembrī noslēgtā kredīta līguma Nr.026-05/91 neizpildi. Par atbildētāja saistībām, kas izriet no kredīta līguma, kā pats parādnieks galvojusi atbildētāja /pers. C/, parakstot galvojuma saistību Nr.026-05/91-GL2.

Uzņēmuma pārejas rezultātā 2010.gada 1.augustā AS "Parex banka" prasījumi pret atbildētājiem pēc iepriekš minētajiem līgumiem nodoti prasītājai.

Prasība pamatota uz Civillikuma 1., 1587., 1589., 1590., 1692., 1698., 1702., 1216., 1717., 1753., 1756., 1764., 1765., 1943. un 1946.pantu.

Rakstveida paskaidrojamos atbildētāja norāda, ka galvojuma līgumu parakstījusi, neizprotot tā saturu un juridiskās sekas. Galvojuma līguma noteikumi saturot netaisnīgu līguma noteikumu pazīmes saskaņā ar Patērētāju tiesību aizsardzības likuma normām.

Atbildētājai neesot tikusi nodrošināta iespēja iepazīties ar līguma noteikumiem pirms tā parakstīšanas. Galvojuma līguma noteikumi nav tikuši apspriesti, līdz ar to galvojuma līgums saskaņā ar Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 6.panta astoto daļu atzīstams par spēkā neesošu. Atbildētājai neesot tikuši izskaidroti galvojuma līguma noteikumi un tā sekas, kas novedis pie tā, ka atbildētāja tikusi maldināta par galvojuma līguma noslēgšanas nozīmi. Līdz ar to esot konstatējams, ka parakstot galvojuma līgumu ir notikusi svarīga tiesiskā maldība, kas atbilstoši Civillikuma 1445.pantam iznīcina darījuma spēku.

Tiesas sēdē prasītājas pārstāve prasību uzturēja uz prasības pieteikumā norādītajiem apstākļiem un pamata.

Atbildētājs prasību atzina, par ko parakstījās tiesas sēdes protokolā.

Atbildētāja prasību neatzina un paskaidroja, ka parakstījusi galvojumu, neizprotot tā nozīmi un tiesiskās sekas, uztvērusi to kā formālu darbību, kas nenodibina saistību atbildēt par atbildētāja saistībām pēc kredīta līguma.

Tiesa, noklausījusies pušu paskaidrojumus un pārbaudījusi lietas materiālus, uzskata, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

Saskaņā ar Civillikuma 1934.pantu ar aizdevuma līgumu jāsaprot zināma daudzuma atvietojamu lietu nodošana īpašumā ar pienākumu atdot saņemto tādā pašā daudzumā un tādas pašas šķiras un labuma lietās. Civillikuma 1943.pants nosaka, ka aizņēmējam jāatdod tāda pati summa vai tāds pats daudzums, kādu viņš saņēmis. Civillikuma 1764.panta (redakcijā līdz 31.12.2013) noteikumi paredzēja, ka visādos mantiskos darījumos un aktos, kas nodibina pienākumu maksāt procentus, atļauts nolīgt procentus, kuru apmēru var noteikt līdzēji, savstarpēji vienojoties. Savukārt Civilprocesa likuma 1765.pantā (redakcijā līdz 31.12.2013) bija noteikts, ka, ja procentu apmērs darījumā nav noteikts, tad tādā gadījumā, tostarp par sveša kapitāla lietošanu un samaksas nokavējumu, maksājami likumiskie procenti, kuru apmērs konkrētajās tiesiskajās attiecībās ir 6 % no simta gadā.

Civillikuma 1589.pantā noteikts, ka vienpusēja atkāpšanās no līguma pieļaujama, ja tāda tiesība bijusi noteikti pielīgta.

Civillikuma 1716.pantā (redakcijā līdz 31.12.2013) noteikts, ka līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi. Civillikuma 1717.panta otrajā daļā (redakcijā līdz 31.12.2013) noteikts, ka līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzēti no līguma neizpildīšanas. Savukārt 1720.panta 2.punktā (redakcijā līdz 31.12.2013) noteikts, ka kreditors var prasīt kā līgumsodu, tā arī līguma izpildīšanu, ja līgumsods bijis norunāts ne tik daudz par neizpildīšanu vispār, kā par neizpildīšanu īstā laikā.

Saskaņā ar Civillikuma 1692.pantu galvojums ir ar līgumu uzņemts pienākums atbildēt kreditoram par trešās personas parādu, neatsvabinot tomēr pēdējo no viņa parāda. Civillikuma 1698.pantā noteikts, ka galvinieks atbild ne vien par pašu galveno parādu, bet arī par tā blakus prasījumiem, parādnieka vainas vai nokavējuma dēļ nodarītiem zaudējumiem un tiesu izdevumiem. Civillikuma 1702.pantā noteikts, ka galvinieka tiesība prasīt, lai kreditors griežas ar prasību papriekš pie galvenā parādnieka, atkrīt, ja galvinieks noteikti no tās atteicies. Par tādu atteikšanos uzskatāms arī tas, ja galvinieks uzņemas saistību kā pats parādnieks.

2005.gada 30.novembrī starp AS "Parex banka" un atbildētāju /pers. B/ noslēgts kredīta līgums Nr.026-05/91, ar kuru atbildētājam izsniegts aizdevums 34400 *euro* dzīvokļa iegādei. Atbildētājam aizdevums bija jāatmaksā ar procentiem par tā lietošanu 2,65 % gadā līdz 2008.gada 29.novembrim, savukārt no 2008.gada 30.novembra- 3,25 % gadā + EUR 6 mēnešu LIBOR, kas līguma noslēgšanas dienā bija 2,60 %, veicot ikmēneša aizdevuma atmaksas un procentu maksājumus katra mēneša 25.datumā līdz 2020.gada 29.novembrim. Saistību izpildes nokavējuma gadījumā atbildētājs kredīta līguma 6.2.punktā uzņēmies pienākumu maksāt līgumsodu 0,25 % apmērā no savlaicīgi nesamaksātās summas. Aizdevuma izsniegšanas faktu pierāda prasības pieteikumam pievienotais rīkojums Nr.FA 001924 un konta izraksts (lietas 9.-15., 31. un 37.lapa).

2005.gada 30.novembrī atbildētāja /pers. C/ parakstījusi galvojuma saistību Nr.026-05/91-GL2, kura 1. un 2.punktā uzņēmusies pienākumu atbildēt par visām atbildētāja saistībām, kas izriet no kredīta līguma un arī tā iespējamajiem

grozījumiem un papildinājumiem (lietas 24.lapa).

Uzņēmuma pārejas rezultātā 2010.gada 1.augustā AS "Parex banka" prasījumi pret atbildētājiem pēc iepriekš minētajiem līgumiem nodoti prasītājai (lietas 34.lapa).

2012.gada 22.februārī starp prasītāju un /pers. B/ noslēgta vienošanās Nr.1 par kredīta līguma grozījumiem, ar kuru konstatēts, ka atbildētāja saistības pret prasītāju un vienošanās noslēgšanas dienu ir 30534,05 *euro*, noteikta jauna procentu likme par aizdevuma lietošanu 3,50 % gadā + EUR 6 mēnešu LIBOR. Galīgā norēķina diena noteikta 2013.gada 29.novembris, nosakot, ka var noteikt jaunu galīgā norēķina dienu vienošanās noteiktajā kārtībā.

Atbildētājs maksājumus atbilstoši kredīta līguma un vienošanās noteikumiem nav veicis, tāpēc prasītāja, pamatojoties uz kredīta līguma 6.1. un 6.1.1.punktu, paziņojusi atbildētājiem, ka vienpusēji atkāpsies no kredīta līguma un tas tiks izbeigts ar 2013.gada 9.septembri, ja netiks samaksāts tekošais parāds (lietas 25.-27.lapa).

Saskaņā ar prasītājas sastādīto parāda aprēķinu, kuru atbildētāji nav apstrīdējuši, līdz ar ko tiesai nav pamata apšaubīt tā pamatotību, atbildētājs saskaņā ar kredīta līguma un vienošanās noteikumiem nav atmaksājis prasītājai aizdevumu 29414,05 *euro*, procentus par aizdevuma lietošanu par laika periodu no 2013.gada 25.marta līdz 2013.gada 9.septembrim 512,65 *euro*, par ko prasītāja saskaņā ar kredīta līguma 6.2.punktu aprēķinājusi līgumsodu 99,75 *euro*. Turklāt par laika periodu no 2013.gada 10.septembra līdz 2013.gada 22.oktobrim prasītāja aprēķinājusi likumiskos procentus 210,80 *euro*.

Ņemot vērā minēto, no atbildētāja, bet piedziņas pilnīgas vai daļējas neiespējamības gadījumā, no atbildētājas prasītājas labā, pamatojoties uz Civillikuma 1589., 1943., 1753., 1673., 1764., 1716., 1720, 1692. un 1702.pantu, jāpiedzen neatmaksātais aizdevums 29414,05 *euro,* procenti par aizdevuma lietošanu par laika periodu no 2013.gada 25.marta līdz 2013.gada 9.septembrim 512,65 *euro*, līgumsods 99,75 *euro* un likumiskie procenti par laika periodu no 2013.gada 10.septembra līdz 2013.gada 22.oktobrim 210,80 *euro*.

Tiesa, ņemot vērā līgumsoda likumi un apstākli, ka atbildētājs vairākus mēnešus nav veicis maksājumus saskaņā ar līgumu, uzskata līgumsoda apmēru par taisnīgu un samērīgu.

Atbildētājas iebildumiem, ka galvojuma parakstīšanu uztvērusi kā formālu darbību, kas nerada viņai saistību izpildes pienākumu nav tiesiskas nozīmes un nevar būt par pamatu prasības noraidīšanai, jo atbildētāja galvojumu likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi. Tiesa atbildētājai Civilprocesa likuma 8.panta otrās daļas kārtībā galvojuma līguma neapstrīdēšanas sekas ir izskaidrojusi.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu, kas nosaka, ka pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus, no atbildētāja, bet piedziņas pilnīgas vai daļējas neiespējamības gadījumā no atbildētājas prasītājas labā, piedzenami tiesas izdevumi 1238,63 *euro*, ko veido valsts nodeva 1230,80 *euro* (Ls 865,01) un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi 7,83 *euro* (Ls 5,50).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu prasītājai atzīstamas tiesības par laiku no 2013.gada 23.oktobra līdz sprieduma izpildei /izsoles dienai/ saņemt no atbildētājiem likumiskos procentus, kas saskaņā ar Civillikuma 1765.panta pirmo daļu ir seši procenti no simta gadā.

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 193., 195. un 204.[1] pantu, tiesa

nosprieda

prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. B/, bet piedziņas neiespējamības gadījumā, no /pers. C/ AS "Citadele banka" labā neatmaksāto aizdevumu 29414,05 *euro*, procentus par aizdevuma lietošanu par laika periodu no 2013.gada 25.marta līdz 2013.gada 9.septembrim 512,65 *euro*, līgumsodu 99,75 *euro*, likumiskos procentus par laika periodu no 2013.gada 10.septembra līdz 2013.gada 22.oktobrim 210,80 *euro* un tiesas izdevumus 1238,63 *euro,* kopā 31475,88 *euro* (Trīsdesmit viens tūkstotis četri simti septiņdesmit pieci *euro* 88 centi).

Noteikt AS "Citadele banka" tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei /izsoles dienai/, ievērojot šajā spriedumā noteikto subsidārās piedziņas kārtību, saņemt no /pers. B/ un /pers. C/ likumiskos procentus (6 procenti no simta gadā) no nesamaksātās parāda summas (29414,05 *euro*).

Noteikt /pers. B/un /pers. C/ 10 (desmit) dienu termiņu sprieduma labprātīgai izpildei no sprieduma spēkā stāšanās dienas, samaksu veicot AS "Citadele banka" kontā LV06PARX0009020650006.

Spriedumu var pārsūdzēt Rīgas apgabaltiesā 20 dienu laikā no sprieduma pasludināšanas dienas, iesniedzot apelācijas sūdzību Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā.

Tiesnese Jolanta Zaškina